

Basın Açıklaması – Derhâl Yayınlanmak Üzere

24 Temmuz 2026

İletişim:

Dünya Uygur Kurultayı (World Uyghur Congress)

www.uyghurcongress.org

+49 (0)89 5432 1999

contact@uyghurcongress.org

Dünya Uygur Kurultayı (DUK), tanınmış Uygur aktivisti ve Dünya Uygur Kurultayı Eski Başkanı Dolkun İsa'nın Fas makamları tarafından gözaltına alınması, ülkeye girişinin engellenmesi ve sınır dışı edilmesini en güçlü şekilde kınamaktadır.

Sayın Dolkun İsa, **Uluslararası Din veya İnanç Özgürlüğü Zirvesi (International Religious Freedom Summit)** kapsamında düzenlenen bölgesel din veya inanç özgürlüğü konferansına katılmak üzere 20 Temmuz 2026 tarihinde Kazablanka'ya gitmiştir. Ülkeye varışında pasaport kontrolü sırasında durdurulmuş, ikinci güvenlik incelemesine alınmış ve kendisine yeterli bir açıklama yapılmaksızın yaklaşık 15 saat gece boyunca gözaltında tutulmuştur. Ardından Almanya'ya sınır dışı edilmiş ve konferansa katılması engellenmiştir.

Kendisine, Fas İçişleri Bakanlığı ile Ulusal Güvenlik Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmiş yazılı bir bildirim tebliğ edilmiş; bu belgede hakkında Fas topraklarına giriş yasağı bulunduğu belirtilmiştir.

ROYAUME DU MAROC MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR DIRECTION GÉNÉRALE DE LA SURVEILLANCE NATIONALE	
NOTIFICATION ET MOTIVATION D'UNE DÉCISION DE NON-ADMISSION SUR LE TERRITOIRE DU ROYAUME DU MAROC	
IDENTITÉ ET SITUATION DE L'ÉTRANGER.	
Nom & Prénoms	ISA DOLKUN
N° carte d'identité	
Date et lieu de naissance	
Nationalité	ALLEMANDE
Accompagné(e)	
Adresse	
Document de voyage	PASSEPORT N°
Numéro du Visa	
Provenance (vol et date)	MUNICH AT823 le 21/07/2026
Destination	CASABLANCA
Autres informations	
DÉCISION DE REFUS D'ADMISSION	
En application de la réglementation en vigueur, notamment les dispositions de L'ARTICLE « 4 » du DAHIR n° 1-03-196 du 16 Ramadan 1424 (11 novembre 2003) portant promulgation de la loi n° 02-03 relative aux conditions d'entrée et de séjour des étrangers au Royaume du Maroc, Vous être informé qu'une décision de non-admission sur le territoire marocain est prise à votre encontre.	

LES MOTIVATIONS	
1- Vous ne présentez pas de passeport ou de document tenant lieu valable pour accéder au Maroc. (ARTICLE 3 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
2- Votre passeport ou document tenant lieu est : - Pêrimé - Falsifié - Contrefait - d'autrui	
3- Vous ne disposez pas du visa requis. (ARTICLE 3 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
4- Votre passeport est revêtu d'un visa. (ARTICLE 3 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003). - Non valable - Falsifié... - Contrefait	
5- Vous ne justifiez pas de la possession d'un billet de retour ou de garanties de rapatriement. (ARTICLE 4 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
6- Les moyens d'existence dont vous faites état sont insuffisants eu égard à la durée et à l'objet du séjour envisagé. (ARTICLE 4 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
7- Vous ne présentez pas de justifications probantes à l'appui de vos déclarations relatives à l'objet, aux conditions et à la durée de votre séjour au Maroc (ARTICLE 3 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
7-1 Motif de votre voyage :	
7-2 Document(s) manquant(s) : Les moyens d'existence (Réservation d'hôtel - Attestation d'hébergement - Accueilant(s) - Somme d'argent en possession :	
8- Votre présence constituerait une menace pour l'ordre public. (ARTICLE 4 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
9- Vous faites l'objet d'un arrêté d'expulsion ou d'éloignement (ARTICLE 4 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	
10- Vous faites l'objet d'une décision d'interdiction d'accès en territoire marocain (ARTICLE 4 du Dahir 1-03-196 du 11/11/2003).	☒
11- Vous étiez en transit et vous avez refusé de quitter le territoire marocain	
Autres motifs:	
Vous partirez à destination : FRANCFORT le 21/07/2026 A 12H50 Par vol AT810	

Dolkun İsa hakkında, Çin hükümeti tarafından ileri sürülen iddialar doğrultusunda 1997 yılında INTERPOL tarafından bir Kırmızı Bülten çıkarılmıştı. Avukatlar ve başta Fair Trials olmak üzere uluslararası kuruluşların yıllarca sürdürdüğü girişimler sonucunda bu Kırmızı Bülten 2018 yılında silinmiştir. Buna rağmen, söz konusu bültenin etkileri Dolkun İsa'nın uluslararası seyahatlerini ve insan hakları çalışmalarını olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

Dolkun İsa, yıllar içerisinde Güney Kore, Hindistan ve Türkiye dâhil olmak üzere birçok ülkede vizelerinin iptal edilmesi, ülkeye girişinin engellenmesi, sorgulanması ve gözaltına alınması gibi uygulamalarla karşı karşıya kalmıştır. Ayrıca, akredite toplantılara katılmak üzere bulunduğu sırada New York ve Cenevre'deki Birleşmiş Milletler tesislerine girişine de izin verilmeyen durumlar da olmuştur.

Dolkun İsa'nın maruz kaldığı bu muamele, otoriter yönetimlerin uluslararası polis ve güvenlik mekanizmalarını yurt dışında yaşayan siyasi muhalifleri ve insan hakları savunucularını hedef almak amacıyla kötüye kullandığını gösteren daha geniş kapsamlı bir eğilimin yansımasıdır.

Dolkun İsa konuya ilişkin şu açıklamayı yapmıştır:

"Din özgürlüğü konulu bir konferansa katılmak üzere Fas'a hiçbir sorun yaşamadan seyahat edebileceğime inanıyordum; ancak bir kez daha yanıldığım ortaya çıktı. Bu olayın zamanlaması özellikle endişe vericidir; çünkü Çin'in yeni Etnik Birlik Yasası'nın yürürlüğe girmesinden yalnızca birkaç hafta sonra meydana gelmiştir."

Bu olay, Çin'in 1 Temmuz 2026 tarihinde yürürlüğe giren '**Etnik Birlik ve İlerlemeyi Teşvik Yasası**'nın 63. maddesi dikkate alındığında özellikle kaygı vericidir. Söz konusu madde, Çin dışında bulunan kişi ve kuruluşların Çin'e yönelik olarak "etnik birlik ve ilerlemeyi zayıflatan veya etnik bölünmeye yol açan" faaliyetlerde bulunmaları hâlinde, Çin yasalarına göre "yasal olarak" sorumlu tutulabileceklerini öngörmektedir.

Maddenin muğlak ifadeler içermesi ve açıkça ülke dışına uygulanacak şekilde (ekstraterritoryal nitelikte) kaleme alınmış olması, Çin hükümetine Uygur aktivistlerini, insan hakları savunucularını, gazetecileri ve Çin dışında faaliyet gösteren kuruluşları hedef almak için yeni bir "yasal" gerekçe oluşturma riski taşımaktadır. Her ne kadar Fas makamlarının doğrudan bu madde uyarınca hareket ettiğine dair şu ana kadar kamuoyuna yansıyan herhangi bir kanıt bulunmasa da Dolkun İsa'nın gözaltına alınması ve sınır dışı edilmesi, hükümetlerin Çin'in siyasi saiklerle yürüttüğü baskı politikalarını kendi sınırlarının ötesine ihraç etme girişimlerini reddetmelerinin ne kadar acil bir gereklilik olduğunu açıkça göstermektedir.

Dünya Uygur Kurultayı, Fas hükümetini Dolkun İsa'nın gözaltına alınması ve sınır dışı edilmesinin gerekçesine ilişkin açık ve tatmin edici bir açıklama yapmaya; alınan kararın Çin'den gelen bilgi veya siyasi baskılardan etkilenip etkilenmediğini kamuoyuna açıklamaya ve Dolkun İsa hakkında mevcut olabilecek eski tarihli veya siyasi saiklerle oluşturulmuş tüm kayıtları kaldırmaya çağırılmaktadır.

Dünya Uygur Kurultayı ayrıca Almanya'yı, Avrupa Birliği'ni, Birleşmiş Milletleri ve uluslararası insan hakları kuruluşlarını bu olayı Fas makamları nezdinde gündeme getirmeye ve ulusötesi baskıya maruz kalan Uygur aktivistlerinin daha etkin şekilde korunmasını sağlayacak güçlü tedbirlerin alınmasını talep etmeye çağırılmaktadır.